

Sygn. akt: I C 336/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2016 r.

Sąd Rejonowy w Gorlicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym

Przewodniczący:	SSR Magdalena Penar
Protokolant:	Radosław Wędrychowicz

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2016 r. w Gorlicach

sprawy z powództwa A. Ż.

przeciwko Skarbowi Państwa – G. (...), (...) S.A. V. (...) w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – G. (...)i pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. na rzecz powoda A. Ż. kwotę 17 506,18 zł. (siedemnaście tysięcy pięćset sześć 18/100), przy czym zapłata powyższej kwoty w całości lub w części przez jednego z pozwanych, zwalnia drugiego od obowiązku zapłaty w całości lub w części,

II. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – G. (...)i pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. solidarnie na rzecz powoda A. Ż. kwotę 3 417 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu,

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego Skarbu Państwa – G. (...)i pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. solidarnie na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Golicach) kwotę 531,75 zł. tytułem zwrotu wydatków wypłaconych tymczasowo ze środków Skarbu Państwa.

SSR Magdalena Penar

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

Gorlice 19.09.2016 r.

Sygn. akt I C 336/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13-11-2014r. powód A. Ż. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanego Skarbu Państwa – G. (...)(...) i (...) S.A. V. (...) w W. kwoty 17 506,18 zł. oraz zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje żądanie wskazał, iż w dniu 30-04-2013r. na drodze krajowej nr (...) w miejscowości D., jego samochód marki B. (...) o nr rejestracyjnym (...) został uszkodzony na skutek nagłego wtargnięcia zwierzęcia leśnego na jezdnię. Twierdził, iż zdarzenie miało miejsce na odcinku drogi w terenie niezabudowanym i nie było tam żadnych znaków ostrzegawczych o możliwości pojawienia się dzikiej zwierzyny. Wskazał, iż poniósł koszty naprawy pojazdu, który odpowiada kwocie dochodzonej pozwem. Podał, iż roszczenie odszkodowawcze kierował pierwotnie do Koła (...), następnie do Powiatowego Zarządu Dróg w L., które uchyliły się od odpowiedzialności.

Pozwany (...) S.A. V. (...) w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Zakwestionował roszczenie co do zasady i co do wysokości, wskazując, iż odpowiedzialność G. (...)(...), jako zarządcy drogi za ewentualne szkody opiera się na art. 415 k.c., a tym samym koniecznym jest wykazanie szkody, zdarzenia i związku przyczynowego między nimi, a także wykazanie winy, którą należy oceniać przez pryzmat zasad należytej staranności zgodnie z art. 355 k.c.

Pozwany Skarb Państwa G. (...)w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Odwołując się do art. 2 prawa łowieckiego twierdził, że zwierzęta łowne w stanie wolnym są własnością Skarbu Państwa, jednakże Skarb Państwa odpowiada za nie w ograniczonym zakresie. Twierdził, iż nawet ustawienie znaku ostrzegawczego nie gwarantuje bezpieczeństwa na drodze, gdyż wbiegnięcie zwierzęcia na drogę jest zdarzeniem losowym, nie dającym się przewidzieć, a zatem nie odpowiada za nie zarządca drogi.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. Ż. w dniu 30-04-2013r. we wczesnych godzinach rannych, gdy było jeszcze ciemno, jechał do pracy w Austrii samochodem marki B. (...) o nr rejestracyjnym (...) drogą krajową nr (...) przez miejscowość D.. Jechał nią po raz pierwszy. Poruszał się swoim pasem ruchu w terenie niezabudowanym z dozwoloną administracyjnie na tym odcinku prędkością około 70 km na godzinę. Na prostym odcinku drogi na 93,7 km, doszło do kolizji, na skutek nagłego wtargnięcia z lewej strony na drogę sarny. Zachowując reguły bezpieczeństwa poruszania się po drodze powód nie miał możliwości zareagowania, gdyż zwierzę pojawiło się drodze niespodziewanie. Mimo hamowania, potrącone zwierzę przetoczyło się maskę samochodu powoda, powodując jego uszkodzenia.

/dowód: zaświadczenie Komisariatu Policji w T. z dnia 30-04-2014r. L.Dz. (...)k.6, zeznania powoda A. Ż. protokół rozprawy z 5-11-2015r. 00:03:45-00:19:34, protokół rozprawy z 15-02-2016 r. 00:56:20-01:01:51/

Na odcinku tym nie było żadnych znaków ostrzegawczych o możliwości pojawienia się dzikich zwierząt na drodze.

/dowód: zaświadczenie Komisariatu Policji w T. z dnia 30-04-2014r. L.Dz. (...)k.6, zeznania św. S. S. protokół rozprawy z 15-02-2016 r. 00:14:26-00:22:41, zeznania św. W. B. protokół rozprawy z 15-02-2016 r. 00:22:41-00:51:54, zeznania powoda A. Ż. protokół rozprawy z 5-11-2015r. 00:03:45-00:19:34, protokół rozprawy z 15-02-2016 r. 00:56:20-01:01:51/

Droga krajowa nr (...) pozostaje w zarządzie Skarbu Państwa G. (...). Opracowując na zlecenie pozwanego projekt organizacji ruchu (...) spółka z o.o. Biuro (...) w K. pismem z dnia 13-06-2012r. wystąpiła z zapytaniem do Nadleśnictwa L. o wskazanie lokalizacji szlaków migracji dzikich zwierząt. W odpowiedzi na to pismo Nadleśnictwo L., po przeprowadzeniu konsultacji z kołami łowieckimi i wizji lokalnej, w piśmie z dnia 9-07-2012r. wskazało miejsca do oznaczenia znakami A-18b, w tym na drodze krajowej nr (...) pomiędzy 93,7 km i 89,4 km. Pomimo tego jeszcze w klauzuli rozpatrzenia projektu stałej organizacji ruchu z 12-12-2014r. nie było znaku A-18b na tym odcinku drogi. Pojawił się on dopiero po korekcie projektu organizacji ruchu w klauzuli z lutego 2015r. i dopiero wtedy został tam umieszczony.

/dowód: pismo zn.spr.- NN- (...) - (...) k. 64 akt, prolongata zatwierdzenia z dnia 12-12-2012r. k.65-66/ mapa z korytarzami migracji stałej zwierząt k.84-87, zeznania św. W. B. protokół rozprawy z 15-02-2016 r. 00:22:41-00:51:54/

Na miejsce zdarzenia A. Ż. wezwał Policję, która po przeprowadzeniu oględzin sporządziła notatkę ze zdarzenia drogowego opisującą uszkodzenia w pojeździe, jak również wskazującą na wtargnięcie zwierzęcia na jezdnię jako ich przyczynę. Stwierdzono, że w miejscu, gdzie doszło do zdarzenia, nie obowiązywał znak A-18b. Powód otrzymał zaświadczenie potwierdzające dane zawarte w notatce Policji.

/dowód: zaświadczenie Komisariatu Policji w T. z dnia 30-04-2014r. L.Dz. (...)k.6, zeznania św. S. S. protokół rozprawy z 15-02-2016 r. 00:14:26-00:22:41, zeznania powoda A. Ż. protokół rozprawy z 5-11-2015r. 00:03:45-00:19:34, protokół rozprawy z 15-02-2016 r. 00:56:20-01:01:51/

W wyniku zdarzenia w samochodzie A. Ż. uszkodzeniu uległy: zderzak przedni, lampa reflektorowa, pokrywa silnika, błotnik przedni, zamocowanie górne reflektora, lewy uchwyt zderzaka przedniego, nadajnik ultradźwiękowy, reflektor, ściana przednia, zawór ciśnienia ogumienia lewego koła przedniego oraz drzwi tylne. /dowód: Ekspertyza Techniczna Stowarzyszenia (...) numer (...) z załącznikami, protokół szkody w pojeździe, kalkulacja kosztu naprawy, dokumentacja fotograficzna k.7-14, opinia biegłego S. K. k.112-128, zeznania świadka T. M. protokół rozprawy z 15-02-2016 r. 00:06:14-00:14:26, zeznania powoda A. Ż. protokół rozprawy z 5-11-2015r. 00:03:45-00:19:34, protokół rozprawy z 15-02-2016 r. 00:56:20-01:01:51/

Koszt naprawy samochodu powoda w przypadku zastosowania części oryginalnych producenta wyliczono na kwotę 17 857,29 zł, zaś w przypadku zastosowania części o porównywalnej jakości na kwotę 9 590,78 zł.

/dowód: opinia biegłego S. K. k.112-128/

Powód zlecił wykonanie oględzin uszkodzonego pojazdu i wykonanie kosztorysu naprawy rzeczoznawcy T. M.. Rzeczoznawca sporządził opinię nr (...) zawierającą protokół szkody w pojeździe, w którym określił zakres uszkodzeń oraz koszt naprawy pojazdu oszacowany na kwotę 17 506,18 zł.

/dowód: Ekspertyza Techniczna Stowarzyszenia (...) numer (...) z załącznikami, protokół szkody w pojeździe, kalkulacja kosztu naprawy, dokumentacja fotograficzna k.7-14, zeznania świadka T. M. protokół rozprawy z 15-02-2016 r. 00:06:14-00:14:26, zeznania powoda A. Ż. protokół rozprawy z 5-11-2015r. 00:03:45-00:19:34, protokół rozprawy z 15-02-2016 r. 00:56:20-01:01:51/

A. Ż. z uwagi na konieczność dysponowania samochodem, na własny koszt dokonał jego naprawy.

/dowód: zeznania powoda A. Ż. protokół rozprawy z 5-11-2015r. 00:03:45-00:19:34, protokół rozprawy z 15-02-2016 r. 00:56:20-01:01:51/

W piśmie z dnia 10-07-2013r. powód roszczenie odszkodowawcze skierował do Koła (...), które nie uznało swojej odpowiedzialności za szkodę. Następnie w piśmie z dnia 30-04-2014r. domagał się zapłaty odszkodowania Powiatu L., wskazując, że jest on zarządcą drogi, gdzie doszło do zdarzenia. W piśmie z dnia 28-05-2014r. Powiatowy Zarząd Dróg w L. wskazał, że droga krajowa nr (...) pozostaje w zarządzie Skarbu Państwa G. (...) (...). W związku z tym pismem z dnia 30-05-2014r. powód wezwał G. (...) do zapłaty tytułem odszkodowania kwoty 17 506,18 zł.

/dowód: pismo z 30-05-2014r. k.15,16, pismo z 28-05-2014r. k.17, pismo z 30-04-2014 r. k.18,19, pismo z 26-07-2013r. k.20,21, pismo z 10-07-2013r k.22,23/

Pismem z dnia 07-07-2014r. (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W., z którym zarządcą drogi zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, odmówił przyjęcia odpowiedzialności za skutki zdarzenia.

/dowód: akta szkody nr (...)/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów, w tym zawartych w aktach postępowania likwidacyjnego, które nie były kwestionowane przez strony i brak było podstaw do podważenia ich wiarygodności.

W pełni podzielić także należało zeznania świadków: T. M., W. B. oraz S. S. oraz powoda A. Ż., które były spójne i zgodne z pozostałymi dowodami, przez co nie budziły wątpliwości Sądu co do ich wiarygodności. W oparciu o zeznania św. S. S. i św. W. B. brak podstaw do zakwestionowania twierdzeń powoda, że w dniu 30-04-2013r., miejsce, gdzie doszło do uszkodzenia jego pojazdu, nie było oznakowane znakiem drogowym A-18b. Św. S. S., będący funkcjonariuszem Policji, przybył w patrolu na miejsce zdarzenia i takie poczynił spostrzeżenia. Z kolei św. W. B., będący kierownikiem obwodu drogowego w S., jako osoba odpowiedzialna za odcinek drogi M. – N. potwierdził fakt, że miejsce, gdzie doszło do uszkodzenia pojazdu powoda, nie było w tym czasie oznakowane znakiem drogowym A-18b i znak ten pojawił się dopiero po korekcie projektu organizacji ruchu w 2015r. Ponadto świadek ten w pełni wiarygodnie przedstawił zakres czynności związany z organizacją pracy zarządcy drogi. Sąd za wiarygodne uznał także zeznania św. T. M., który w sposób jasny i rzeczowy opisał charakter uszkodzeń pojazdu powoda oraz okoliczności ich powstania. Korespondują one z zeznaniami powoda, który wskazał, że uszkodzenie pojazdu powstało wskutek kolizji z sarną oraz treścią zaświadczenia Komisariatu Policji w T. z dnia 30-04-2013r. Tym samym, skoro zeznania powoda A. Ż. tak odnośnie okoliczności zdarzenia, jego przebiegu oraz skutków w pełni korespondują z innymi dowodami, należało je uznać za w pełni wiarygodne i przekonujące.

Do ustalenia kosztów naprawy pojazdu oraz charakteru uszkodzeń wykorzystana została opinia biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej i ruchu drogowego S. K.. Opinia ta jest jasna, logiczna i zupełna, nie była kwestionowana przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Żądanie pozwu jest zasadne.

Zgodnie z art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Dla przypisania odpowiedzialności odszkodowawczej z tego przepisu niezbędne jest wykazanie przez powoda łącznie trzech przesłanek tej odpowiedzialności tj. faktu niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej, szkody oraz związku przyczynowego pomiędzy bezprawnym działaniem lub zaniechaniem a zaistniałą szkodą.

Zgodnie z art. 20 pkt. 4 ustawy o drogach publicznych do zarządcy takiej drogi należy między innymi utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą. Nie ulega wątpliwości, że w tym ogólnym sformułowaniu mieści się także obowiązek właściwego oznaczenia poszczególnych odcinków dróg. Od zarządcy drogi wymaga się aktywnego badania stanu zagrożenia na drodze oraz dbanie o aktualizację informacji w tym zakresie i przekazywanie jej użytkownikom dróg poprzez umieszczania odpowiednich znaków ostrzegawczych. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w z dnia 3.07.2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa w ruchu drogowym i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. Nr 220, poz. 2181 ze zm.) określające zasady ustawiania znaków ostrzegawczych, wskazuje iż, znak A-18b umieszcza się w miejscach, w którym dzikie zwierzęta często przekraczają drogę. Znak ten zatem stosuje się w celu uprzedzenia o takich miejscach na drodze, w których kierujący powinni zachować szczególną ostrożność ze względu na występujące lub mogące wystąpić w tym miejscu niebezpieczeństwo, tj. pojawienie się dzikich zwierząt. Znak ten – A-18b – winien znajdować się nie tylko w miejscach, gdzie występuje stale ryzyko pojawienia się takich zwierząt, ale także tam, gdzie pojawić się one mogą okresowo.

Jak wynika z poczynionych w sprawie ustaleń do zdarzenia doszło na 93,7 km tej drogi i pomimo, że już w lipcu 2012 r. Nadleśnictwo L. przekazało podmiotowi opracowującemu projekt stałej organizacji ruchu na zlecenie Skarbu Państwa G. (...)(...)informację, że na odcinku między słupkami 93,8 km i 89,4 km znajdują się szalki migracyjne zwierząt,

sugerując umieszczenie tam znaku A-18b, zarządca drogi nie wprowadził zmian w zakresie oznakowania drogi. Wysokość kosztów związanych z opracowywaniem projektów stałej organizacji ruchu, nie może usprawiedliwiać zaniechania zarządcy drogi w tym zakresie. Skoro zarządca drogi wcześniej wiedział o przesłankach uzasadniających ustawienie znaku ostrzegawczego, znak A-18b powinien znajdować się na drodze krajowej nr (...) w miejscu i w czasie, gdzie doszło do zdarzenia. Zaniechanie właściwego oznakowania drogi uznać należy zatem za bezprawne i zawinione.

Pomiędzy zaniechaniem Skarbu Państwa G. (...), a szkodą doznaną przez powoda zachodzi związek przyczynowy. Wprawdzie wtargnięcie sarny na drogę miało charakter nagły, tym niemniej, skoro powód poruszał się tą drogą po raz pierwszy, a zatem nie znał topografii terenu, w porze nocnej, a zatem nie miał możliwości zaobserwowania, że w pobliżu drogi znajduje się las, nie będąc ostrzeżony stosownym znakiem drogowym, nie mógł przewidzieć wystąpienia niebezpieczeństwa w postaci pojawienia się na drodze dzikiego zwierzęcia. Gdyby natomiast umieszczony został znak A-18b, to wywołałby to z pewnością większą ostrożność u powoda i w efekcie zmniejszyło prawdopodobieństwo wystąpienia kolizji. Zaniechania zarządcy drogi doprowadziły do wyrządzenia szkody, gdyż uniemożliwiły kierującemu pojazdem właściwą analizę warunków drogowych w miejscu zdarzenia.

Tym samym uznać należało, iż w zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności Skarbu Państwa G. (...) (...)za skutki zdarzenia z dnia 30-04-2013r. Także ubezpieczyciel (...) S.A. V. (...) w W. ponosi odpowiedzialność na zasadzie art. 805 § 1 k.c. z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, w takich granicach, jak zobowiązany do naprawienia szkody pozwany Skarb Państwa G. (...) (...), przy czym odpowiedzialność między obu pozwanymi ma charakter odpowiedzialności in solidum.

W ramach tej odpowiedzialności pozwani zobowiązani są zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe, ekonomiczne uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego uszkodzonego pojazdu do stanu przed wypadkiem, przy zastosowaniu technologicznej metody odpowiadającej rodzajowi uszkodzeń pojazdu.

Do wydatków tych należy zaliczyć w szczególności koszty zakupu części nowych, których użycie było niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy (tak SN w orzeczeniach z 20-10-1972r., IICR 425/72, OSNC 1973/6/111, z 20-02-1981r., I CR 17/81, OSNC 1981/10/199, z 05-11-1980r., III CRN 223/80, OSNC 1981/10/186, z 25-04-2002r., I CKN 1466/99, OSNC 2003/5/64, z 12-04-2012r., III CZP 80/11, OSNC 2012/10/112, w uzasadnieniu orzeczenia z 24-02-2006r., III CZP 91/05, LEX 180669). W odniesieniu do pojazdu powoda stwierdzić należy, że należne mu odszkodowanie obejmuje ceny zakupu nowych oryginalnych części zamiennych, gdyż ich zastosowanie daje gwarancję wykonania naprawy w sposób poprawny technologicznie. Jakkolwiek części, których zastosowanie jest niezbędne do naprawy, nie są wymienione w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28-09-2005r. w sprawie wykazu przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów, których ponowne użycie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego lub negatywnie wpływa na środowisko (Dz. U. Nr 201, poz. 1666), jednakże przepisów tego rozporządzenia nie można traktować jako jedynego kryterium pozwalającego na ocenę, czy zastosowanie nowych części było niezbędne, czy też nie. Nie ma wprawdzie katalogu sytuacji usprawiedliwiających taką konieczność, ale można wysnuć wniosek, że wskazania użycia części nowych motywowane są względami technicznymi, bezpieczeństwa, a również estetyki i trwałości części zamiennych lub skutków związanych dla poszkodowanego z umowami gwarancji serwisowymi (tak SN w uzasadnieniu orzeczenia z 24-02-2006r., III CZP 91/05, LEX 180669).

Skoro pozwani nie wykazali, że użycie nowych części służących do naprawy uszkodzonego pojazdu prowadzi do wzrostu jego wartości, brak było podstaw do obniżenia wartości odszkodowania (tak SN w orzeczeniu z 12-04-2012r., III CZP 80/11, OSNC 2012/10/112). Tym samym, skoro powód żądał niższej kwoty, niż wyliczony przez biegłego koszt przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego przy użyciu nowych części, orzeczono jak w pkt. I wyroku na podstawie powołanych przepisów.

O kosztach procesu poniesionych przez powoda orzeczono w pkt. II zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. (na zasądzoną kwotę składają się poniesione przez powoda koszty: opłata od pozwu - 600 zł., zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego - 400 zł., koszty zastępstwa procesowego ustalone na podstawie § 6 pkt. 5 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności

radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – 2 400 zł., opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł.).

O kosztach procesu wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28-07-2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych obciążając nimi solidarnie pozwanych.

SSR Magdalena Penar

ZARZĄDZENIE

(...)

- (...)

-(...)

Gorlice, dnia 5 października 2016r.

(...)